

EAPC - Gestió i control de subvencions i ajuts

Novetats sobre la regulació de la Base de Dades Nacional de Subvencions

09-05-2019

El passat 19 d'abril va entrar en vigor el **Reial decret 130/2019, de 8 de març**, pel qual es regula la **Base de Dades Nacional de Subvencions i la publicitat de les subvencions i altres ajuts públics**, el qual estableix la informació que cal enviar a aquesta base de dades estatal, també anomenada **BDNS**, creada per la Llei general de subvencions (en endavant, LGS) a l'efecte de publicitat de subvencions i d'altres ajuts públics.

El Reial decret (normativa bàsica, a excepció dels articles 6.2, 10.5 i 11), deroga el règim sobre la BDNS que conté el reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (en endavant, RLGS) per integrar-lo en un reglament específic, amb un **àmbit objectiu** que concreta el concepte d'"ajut públic", el qual ha de ser objecte d'informació en aquesta base de dades. En aquest sentit, és important destacar la voluntat de racionalitzar l'àmbit objectiu d'aplicació del règim de publicitat de la BDNS amb relació al que establí el RLGS. Efectivament, el Reial decret intenta detallar el concepte d'"altres ajuts públics". En aquest sentit, semblaria que la voluntat de la norma és estendre l'àmbit objectiu de transmissió de dades a la BDNS, tal com esmenta en el preàmbul, a **tot tipus d'ajuts** (en un sentit ampli de la interpretació). Per tant, a més de les subvencions definides per la LGS, formen part de l'àmbit objectiu del Reial decret les entregues dineràries sense contraprestació que estableix l'article 3 de la Llei general de subvencions (cal interpretar què inclou aquesta definició, que aparentment podria ser confusa i subjecta a diverses interpretacions); els ajuts en espècie; qualsevol ajut econòmic que suposi un avantatge per als perceptors, incloent-hi avals i altres garanties, préstecs, aportacions de finançament de risc i bestretes reemborsables; els beneficis fiscals i les cotitzacions a la Seguretat Social que es considerin ajut d'estat; els ajuts a partits polítics (en els quals caldria incloure les aportacions als grups municipals); les contribucions de fons públics a organismes, fons, programes i entitats de caràcter internacional (disposició addicional única), i qualsevol altra ajuda de caràcter no fiscal que sigui considerada com ajut d'estat, d'acord amb la normativa comunitària aplicable.

Per poder interpretar correctament la voluntat d'aquest reglament, cal tenir en compte que persegueix donar resposta als requeriments d'informació establerts per la Unió Europea en matèria d'ajuts d'estat. Per tant, no es pot limitar a obtenir informació relativa exclusivament a

subvencions en sentit estricte, sinó a tots els ajuts i beneficis concedits pel sector públic que comportin un avantatge als perceptors i que tinguin rellevància en l'afectació del funcionament correcte del mercat interior.

Pel que fa a l'àmbit **subjectiu**, el Reial decret l'adapta al que estableix l'article 2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. En aquest sentit, es considera que el legislador de subvencions cerca adaptar l'àmbit subjectiu de l'activitat subvencional per evitar la fugida del dret administratiu. En definitiva, la voluntat és que tota activitat subvencional realitzada amb fons públics hagi de complir, com a mínim, els principis que regeixen aquesta activitat.

Quant al **contingut de la informació a subministrar** a la BDNS, en virtut dels requeriments de publicitat i transparència establerts legalment, i amb les limitacions de publicitat que derivin de la normativa aplicable (protecció de dades o informació d'especial protecció), el Reial decret estableix l'obligatorietat de remetre informació sobre normativa reguladora, convocatòries, concessions, pagaments, reintegraments, sancions i prohibicions per obtenir la condició de beneficiari, beneficis fiscals i beneficis en les cotitzacions a la Seguretat Social, així com la informació sobre subvencions en les quals les entitats sol·licitants hagin inclòs actuacions d'efectiva consecució de la igualtat entre dones i homes o actuacions d'atenció a les víctimes de les diferents formes de violència contra la dona. Aquesta informació és obligatòria per a les concessions en el qual l'import anual atorgat per un mateix òrgan o entitat a un mateix beneficiari superi els 100 euros.

Pel que fa a la **tramitació de les convocatòries** (art. 6), la BDNS, en qualitat de Sistema Nacional de Publicitat de Subvencions i Ajuts Públics, ha de publicar les convocatòries de totes les subvencions i ajuts públics que estableix el Reial decret, el qual disposa que immediatament abans de la publicació de l'extracte en el diari oficial corresponent, cal registrar la informació de la convocatòria en la BDNS, la qual ha de posar l'extracte a disposició del diari oficial per publicar-lo. D'altra banda, les comunitats autònomes que ho decideixin han de registrar la informació un cop la convocatòria estigui aprovada i amb prou antelació perquè les persones interessades puguin presentar les seves sol·licituds dins del termini establert. En aquest últim cas, la BDNS ha de publicar la informació relativa a la convocatòria en el seu web immediatament que rebí la informació. Aquest règim específic per a les comunitats autònomes deriva de la sentència del Tribunal Constitucional relativa al recurs d'inconstitucionalitat núm. 3447-2015, interposat pel Govern de la Generalitat de Catalunya. Aquest fet implica que, en qualsevol cas, la convocatòria ha de ser publicada sempre abans en el web proporcionat per la BDNS que en el diari oficial. Entenent que l'efecte de la convocatòria sorgeix amb la publicació en el diari oficial corresponent, cal ser curós a l'hora d'ajustar els terminis de publicació, un cop signada la convocatòria, per no crear indefensió a les persones interessades, ja que aquestes es poden trobar amb informació sobre un acte administratiu que encara no ha desplegat els efectes. Tanmateix, l'aspecte positiu és que la persona interessada pot anar preparant la seva sol·licitud amb caràcter previ a l'inici del període de presentació de sol·licituds (i, per tant, amb més marge per preparar tota la documentació sol·licitada per l'Administració).

El Reial decret estableix que la informació que cal incloure en la BDNS, a excepció del títol i el text de la convocatòria, els quals també es poden publicar en una altra llengua cooficial, s'ha de publicar únicament en castellà. En aquest cas, s'optaria per una solució reductora, en comptes de

proporcionar la informació en totes les altres llengües cooficials com semblaria més garantista (o d'especial respecte i protecció). En aquest sentit, semblaria rellevant que els ciutadans de la comunitat autònoma afectada tinguin el dret a utilitzar qualsevol de les dues llengües oficials, i l'Administració pública convocant pugui ajustar el procediment a la normativa de la comunitat autònoma corresponent, més tenint en compte que el procediment establert en el Reial decret es defineix com a tràmit ineludible en el marc del procediment bàsic per a la concessió de subvencions de totes les administracions públiques.

A l'efecte de donar compliment a les obligacions de publicitat, l'article 7 determina que la BDNS opera com a **Sistema Nacional de Publicitat de Subvencions i Ajuts Públics** (en els webs www.subvenciones.gob.es i www.infosubvenciones.es). El més rellevant d'aquest article és l'esment especial a la publicació de les dades dels beneficiaris quan aquests són persones físiques, ja que s'han de complir els principis i la normativa de protecció de dades. Excepte el que estableix en matèria de publicitat, el contingut de la BDNS té caràcter reservat. La informació de les concessions ha de romandre publicada durant els quatre anys naturals següents a l'any de la concessió de la subvenció i, en el cas de les concessions a favor de persones físiques, la publicitat s'ha de reduir a l'any de concessió i a l'any següent. Aquests terminis difereixen del que estableix la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (Llei catalana).

D'altra banda, la norma disposa que la BDNS pugui proveir les comunitats autònomes o les entitats locals que ho sol·licitin d'un servei particularitzat a l'efecte de donar compliment al que estableix la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (Llei estatal). Aquesta disposició també diferiria del que estableix la Llei 5/2017, de 28 de març, la qual disposa de manera expressa que l'obligació en matèria de publicitat activa sobre l'activitat subvencional, establerta per l'article 15.c de la Llei 19/2014, es fa efectiva amb la tramesa de la informació exigida al Registre d'ajuts i subvencions de Catalunya (RAISC). D'altra banda, tenint en compte que la informació només estaria disponible en castellà, caldria considerar si aquesta eina compliria la normativa aplicable a Catalunya pel que fa a la política lingüística.

Les diferents administracions i òrgans mantenen la propietat i la **responsabilitat** del contingut subministrat a la BDNS, però és la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE) qui administra, custodia i garanteix la conservació de la informació que conté la BDNS. En aquest sentit, les administracions públiques i altres entitats incloses en l'àmbit subjectiu del Reial decret estan obligades, sense previ requeriment, a subministrar la informació; són responsables de subministrar la informació a la BDNS els titulars dels òrgans indicats en l'article 20.4 de la LGS, els quals han de garantir la integritat, l'autenticitat i l'exhaustivitat de la informació subministrada. En aquest punt, és rellevant assenyalar que el Reial decret estableix que si, com a conseqüència de l'incompliment de l'obligació de subministrament, es concedeix una subvenció a un beneficiari incurs en una causa que, si s'hagués conegut, hauria provocat la impossibilitat d'obtenir la condició de beneficiari, ha de respondre l'òrgan administratiu o organisme o entitat pública obligat a subministrar la informació, sens perjudici de la responsabilitat directa que correspongui als beneficiaris de les subvencions. D'altra banda, els articles 10 i 11 del Reial decret (que cal recordar que no són bàsics) estableixen el **procediment sancionador** en el cas d'incompliment de l'obligació de subministrament d'informació a la BDNS (determinada com a

infracció per part de les administracions, dels organismes i d'altres entitats subjectes a aquesta obligació). En la disposició transitòria única s'estableix un règim transitori durant l'any 2019 perquè les administracions, els organismes i altres entitats de l'article 3 compleixin les obligacions recollides en aquest Reial decret, a efectes de les infraccions i les sancions establertes per l'incompliment de la subministració d'informació. Aquestes disposicions cal interpretar-les segons el que estableix la Sentència del Tribunal Constitucional 33/2018, de 12 d'abril (fonament jurídic 12.b), el qual interpretaria que les multes coercitives establertes com a sanció no serien aplicables a les comunitats autònomes, però sí als ens locals. Tanmateix, caldria analitzar la possibilitat d'aplicació en la resta d'efectes que implicaria la responsabilitat en què podrien incórrer les autoritats o els empleats públics que haguessin participat en la comissió de la infracció, que caldria entendre sempre en el marc del sistema intern de responsabilitats de l'administració que hagués pogut cometre una vulneració de l'obligació establerta per la llei.

Les disposicions relatives a la responsabilitat i al procediment sancionador pel que fa a l'enviament de la informació a la BDNS constitueixen un clar avís a navegants, en aquest cas a les administracions públiques concedents de subvencions, per garantir el compliment de les obligacions establertes en el Reial decret.

Una darrera novetat rellevant és la disposició que estableix que els **plans estratègics de subvencions** (art. 8 de la LGS) i les seves actualitzacions s'han de publicar en el Sistema Nacional de Publicitat de Subvencions i Ajudes Públiques. Aquest punt comença a ser rellevant, atesa la insistent voluntat de racionalitzar l'activitat subvencional a escala estatal.

Finalment, cal esmentar que el Reial decret deroga diversos articles i disposicions del RLGS, l'Ordre EHA/875/2007, de 29 de març, i la Resolució de 13 de gener de 2003, de la IGAE, i modifica diversos articles del RLGS, dels quals cal remarcar l'article 30, que estableix que la publicitat de les subvencions s'ha d'efectuar d'acord amb el que estableix per a la publicitat de subvencions i d'ajuts públics de la BDNS.

Alicia Maluquer Lladoc

Interventora de la Generalitat de Catalunya